

5. Cenná pitná voda³

Cíl: Studenti si prožijí a poznají, jak málo je pitné vody na Zemi, motivace k dalším aktivitám.

Čas: 20 min

Pomůcky: A4 papír pro každého studenta

Postup:

Učitel položí na podlahu všechny papíry (počet papírů = počet studentů). Okomentuje slovy, že tyto papíry představují všechnu pitnou vodu na planetě Zemi. Úkolem studentů je postavit se na papíry tak, aby se nohama ani jinou částí těla nedotýkali podlahy. Každý má jednu A4. Dalším pravidlem hry je, že po oznámení jakékoli oznamovací věty se musí studenti přemístit na jiný papír, nesmí zůstat stát na témže papíře. Učitel vyzkouší, zda všichni pochopili pravidla. Řekne např., že jsme se přesunuli do doby středověku, lidí na planetě není moc a vody je všude dostatek. Studenti se přesouvají z papíru na jiný papír.

Učitel pokračuje podobně, akorát začne s tvrzeními, které vystihují zmenšování zásob pitné vody na planetě. Po každém takovém tvrzení odebere jeden až tři papíry. Může použít např. tato odůvodnění:

Klimatická změna mění distribuci srážek, v Evropě o něco méně prší a srážky často přichází v podobě přívalových dešťů.

Část vody je chemicky znečištěná.

Srážky ubývají, málo prší hladina povrchových vod klesá.

Přišlo velké sucho hladina podzemních vod - množství vody ve studnách se snižuje.

Lesy ubývají nejen u nás ale po celém světě, nezadržují tolik vody.

Půda je zhutněná a při deštích voda jen proteče, půda nemá schopnost vodu zadržet.

Průmysl potřebuje víc vyrábět, tedy spotřebuje víc vody.

Pedagog může komentovat dění, když papíry odebírá. Pro studenty je pořád těžší se na papíry vejít. Technicky je možné, aby se třída vešla na 3 ks A4, pokud se dokáží domluvit a spolupracovat. Můžete a nemusíte do této fáze dojít. Je ale zajímavé sledovat, jak je již v úvodní aktivitě možné odhadnout vztahy a schopnost spolupráce ve třídě.

V závěru si studenti s učitelem sednou do kruhu a baví se o tom, jak hra simuluje skutečnost, jaké jsou skutečné zásoby pitné vody na světě. Zopakují si, že sladké vody, je jen 3%, z toho jen 1% je pro lidi využitelná. Pitné vody je jen 0,3%. Aktivitu můžeme využít i kde shrnutí dosavadních vědomostí.

Další možné otázky k diskusi: *Kde se voda nachází, v jaké formě? Jaké problémy nám do budoucna hrozí? Pozorovali jste ve svém životě/rodině úbytek vody? Zde pedagog může zmínit rok 2018, kdy ve střední Evropě několik měsíců téměř nepršelo a bylo velké sucho, při kterém vysychaly toky, studny apod. Můžeme nějak pomoci? Můžete formulovat důvody k přidání papírů?*

Reflexe: *Jak se vám spolupracovalo při aktivitě? Jak jste se cítili? Jakou strategii jste zvolili? Co byste udělali jinak?*

Tip:

Pokud se vynoří emoce, které vznikly mezi studenty, jak papíry (voda) ubývala, dáme jim prostor, necháme studenty vyjádřit, vyslechneme je.
Pro sledování hladin podzemní vody, stav krajiny, sucho v ČR a SK je vhodné navštívit webové stránky <https://www.intersucho.cz/cz/?from=2022-04-28&to=2022-05-26¤t=2022-05-22>

Financováno
Evropskou unií

